

บทคัดย่อ

แผนงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ในเขตเทศบาลนครเชียงราย สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2557 จำนวนเงิน 1,901,000 บาท

ระยะเวลาการทำวิจัย 1 ปี 3 เดือน เริ่มทำวิจัยเมื่อ เดือนกรกฎาคม 2557 ถึง เดือนตุลาคม 2558

ชื่อผู้วิจัย ผศ.ดร.วิรุณศิริ ไจมา¹

ผศ. ดร. คมสัน รัตนะสิมากุล²

ผศ.ดร.ประภาพรพรณ ไชยานนท์³

ผศ. ปวีณา ลีตระกูล⁴

อาจารย์ศศิวิมล ภู่งวง⁵

ดร.ขวัญฟ้า ศรีประพันธ์⁶

นางนัยนา อินทจักร⁷

นายอนุรักษ์ ชลัมพูช⁸

นายสมบัติ อนุเคราะห์⁹

น.ส.พิณทิพย์ คำมาต¹⁰

นายณัฐพล ปาไร¹¹

นายรัชชานนท์ แยมศรี¹¹

น.ส.จาริยา งามเมือง¹³

แผนงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) ศึกษาระดับศักยภาพของชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงรายในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3) ศึกษาและพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงรายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงรายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ วิธีการศึกษาใช้ทั้งวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า 1) ความต้องการสูงสุดของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมคือ 1.1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ-ต้องการอาหารมีความสะอาดและปลอดภัยจากสารเคมี 1.2) ด้านการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง-ต้องการระบบขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 1.3) ด้านการบริการที่พัก-ต้องการที่พักมีระบบพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 1.4) ด้านกิจกรรมต่างๆ-ต้องการกิจกรรมท่องเที่ยวมีลักษณะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 1.5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ณ แหล่งท่องเที่ยว-ต้องการมีป้ายและเครื่องหมายที่สื่อสารเรื่องการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 2) พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3 อันดับแรก คือ 2.1) ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด 2.2) จะไม่ซื้อสินค้าหรือใช้บริการของแหล่งท่องเที่ยวที่ทำลายสภาพแวดล้อม และ 2.3) จะเลือกท่องเที่ยวในชุมชนหรือสถานที่ที่มีแนวทางการอนุรักษ์และจัดการสิ่งแวดล้อม

1-5, 10-13 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ⁶ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ⁷⁻⁹ เทศบาลนครเชียงราย

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า 1) ระดับศักยภาพของชุมชน 4 ด้าน (แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว องค์กรชุมชน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ) ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีศักยภาพทั้ง 4 ด้านในระดับมาก คือ ชุมชนราชเดชดำรง สันไค้งน้อย เกาะทอง และห้วยปลากั้ง และชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ-เกษตรที่มีศักยภาพขั้นต่ำทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ชุมชนหนองปิง และป่าจั่ว และ 2) ศักยภาพขององค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ 2.1) เทศบาลนครเชียงรายมีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ของเทศบาลให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 2.2) ที่พักที่ได้รับเกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมจากมูลนิธิใบไม้สีเขียวมี 12 แห่ง 2.3) ร้านอาหารที่ได้ผ่านเกณฑ์ของคุณภาพมาตรฐานร้านอาหาร TRQS 36 แห่ง และ 2.4) ระบบขนส่งสาธารณะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีรถราง รถจักรยานยืมขี่ และรถสามล้อปั่น

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงรายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 1.1) ปั่นรถจักรยานท่องเที่ยวตามเส้นทางรถจักรยานที่ 1 และ 2 1.2) ปั่นรถจักรยานท่องเที่ยวตามเส้นทางรถจักรยานที่ 3 1.3) นั่งรถสามล้อปั่นตามเส้นทางในตัวเมือง และเรียนทำอาหารไทย และ 1.4) นั่งรถรางท่องเที่ยวสีเขียวของเทศบาลและนั่งรถสามล้อปั่น และ 2) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจะได้เรียนรู้การทำเกษตรปลอดสาร และการทำน้ำพริกผักสมุนไพรและอาหารสุขภาพ

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงรายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีดังนี้คือ 1) เทศบาลควรดำเนินการ 1.1) ส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวสีเขียว 1.2) จัดการเรื่องขยะ พื้นที่สาธารณะ และอนุรักษ์ธรรมชาติ 1.3) ส่งเสริมชุมชนให้จัดการสุขภาวะที่ดีและพึ่งพาตนเองได้ 1.4) ส่งเสริมร้านอาหารและหาบแร่แผงลอยด้านมาตรฐานความปลอดภัย 1.5) ส่งเสริมโรงแรมที่พักให้จัดการระบบสาธารณสุขปลอดภัยที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 1.6) ส่งเสริมให้ร้านอาหาร โรงแรมที่พักสร้างเมนูอาหารท้องถิ่น และ 1.7) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเพิ่มเมนูอาหารที่เป็นอาหารท้องถิ่นในโปรแกรมท่องเที่ยว 2) ชุมชนควรร่วมพัฒนา 2.1) พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และ 2.2) องค์กรชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการของชุมชนที่บริหารจัดการและจัดสรรรายได้อย่างเป็นธรรมและโปร่งใส มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาเพื่อสร้างจุดดึงดูดให้กับนักท่องเที่ยว และมีพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และ 3) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องช่วยประชาสัมพันธ์ อำนวยความสะดวกด้านสถานที่ และช่วยเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กับสินค้าชุมชน

Abstract

Research Title : The Development of Green Tourism in Chiang Rai Municipality
for Foreigner Tourist

Annual Fund of 2014 : 1,901,000 baht

Duration: 1 year and 3 months from July 2014 – October 2015

This research plan aimed to 1) study on the need and behavior of foreigner tourists towards the green tourism 2) to investigate the potential level of the community in Chiang Rai municipality in the development of green tourism 3) to examine and develop the green tourism in Chiang Rai municipality for foreigner tourists and 4) to study the development guidelines of the green tourism in Chiang Rai municipality for foreigner tourists. The study was conducted by both quantitative and qualitative research method.

The results of the objective 1 were found that 1) the priority needs of foreigner tourists towards the green tourism were as follows. 1.1) Need of Attraction: clean and safety food without chemical. 1.2) Need of transportation and accessibility :the environmental conservation transportation. 1.3) Need of accommodation: the accommodation with the environmental conservation energy system. 1.4) Need of activities: the environmental conservation activities. 1.5) Need of amenity: signs and marks about the environmental conservation communication. 2) The top three rankings on the behavior of foreigner tourists towards the green tourism were as follows: 2.1) follow the rules defined in each attraction strictly 2.2) do not buy products or use the services of the tourist attractions that destroy the environment and 2.3) choose to travel in the community or the place that have conservation practice and environment management.

The result of the objective 2 was found that 1) the result of data analysis of the potential level of communities for four aspects (attraction, tourism activity, community organizations and natural resources management): the green tourism-based communities with high potential level of 4 aspects were Rachadech Damrong, San Kong Noi, Koh Thong, and Huay Pla Kung, and the eco-agricultural tourism-based

communities with a minimum potential for 4 aspects at a high level were Nhong Pueng and Pa-ngiew. 2) the potential of other tourism elements of Chiang Rai Municipality included 2.1) Chiang Rai Municipality had potential on the development of sustainable green tourism area. 2.2) the accommodations received the environment standard from Green Leaf Foundation for 12 places. 2.3) the restaurants received the quality standard of TRQS for 36 places. 2.4) the green tourism public transportation were trams, bicycles for lending and tricycles.

The results of the objective 3 indicated that the pattern of the green tourism in Chiang Rai municipality for foreigner tourists included as follows. 1) The health tourism were 1.1) biking along bicycle routes number one and two, 1.2) biking along bicycle routes number three, 1.3) biking along bicycle routes in downtown and learning Thai cooking, and 1.4) touring around the city by the Green Tram of Chiang Rai municipality and by the tricycle. 2) agricultural tourism was learning non-toxic agriculture and making vegetable juices and healthy food.

The results of the objective 4 revealed that the guidelines for the development of green tourism in Chiang Rai Municipality for foreigner tourist were as follows. 1) The municipality should promote 1.1) green routes, 1.2) handle garbage, manage the public area, and conserve nature, 1.3) promote the communities to have well-being and self-reliance, 1.4) promote the restaurants, hawkers and stalls in terms of safety standards, 1.5) encourage hotels to manage the infrastructure to be environmental conservation, 1.6) promote the restaurants, hotels and accommodations to create local food, and 1.7) encourage the tourism entrepreneurs to add menu such as local food in their tour itinerary. 2) The community participates in developing 2.1) the tourist attractions, tourist activities, and managing the natural resources, and 2.2) the organizations for tourism by appointing the administrative committee of the community for management and allocation of the revenues fairly and obviously. They also transfer their wisdom to create the tourists attractions and they should be developed in English skills. 3) The relevant government offices should help in terms of public relations; facilitate places and increase the distribution channels for communities' products.